

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

w sprawie **A. P.**,
skazanej z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 12 czerwca 2024 r.
wniosku obrońcy skaranej
o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu
kasacyjnym,
na podstawie art. 626 § 2 k.p.k., § 11 ust. 2 pkt 4 i ust. 7 rozporządzenia Ministra
Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności
adwokackie w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3
października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów
nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu

postanowił:

**zasądzić uzupełniająco od Skarbu Państwa na rzecz adw. M.
O., prowadzącej Kancelarię Adwokacką w W., kwotę 462 zł
(czterysta sześćdziesiąt dwa złote), w tym 23% VAT, tytułem
pomocy prawnej świadczonej na rzecz skaranej z urzędu w
postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 maja 2023 r. Sąd Najwyższy oddalił kasację obrońcy z urzędu skazanej na postawie art. 535 § 3 k.p.k. jako oczywiście bezzasadną, zasądzając od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. O. kwotę 738 zł, obejmującą także podatek od towarów i usług, z tytułu sporządzenia i wniesienia kasacji. W dniu 20 maja 2024 r. adw. M. O. złożyła wniosek o uzupełnienie postanowienia w zakresie kosztów na podstawie art. 626 § 2 k.p.k. Wnioskująca w motywach wniosku odwołała się do treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 lutego 2024 r. (SK 90/22), domagając się zasądzenia na jej rzecz dodatkowej kwoty 600 zł +VAT.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek co do zasady zasługiwał na uwzględnienie. Zachodziła bowiem konieczność uzupełnienia orzeczenia kończącego postępowanie, tj. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2023 r., w zakresie kosztów obrony z urzędu, która in casu zmaterializowała się poprzez złożenie w imieniu skazanej kasacji od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 26 września 2022 r., sygn. akt II AKa 262/22, utrzymującego w mocy wyrok skazujący. Wynika to z dotychczasowego stanowiska jakie w zakresie konstytucyjności unormowań prawnych różnicujących wynagrodzenie obrońców z urzędu oraz z wyboru prezentował w swoim orzecznictwie Trybunał Konstytucyjny, w tym między innymi w powołanym przez wnioskującą judykacie. Zrodziło to potrzebę dokonywania zindywidualizowanej kontroli przepisów rozporządzenia z 2016 r. w oparciu o wzorzec konstytucyjności. Jeżeli taka kontrola prowadziła do konkluzji, że nie został on przez zawartą w danej jednostce redakcyjnej normę prawną zrealizowany, należało uznać za celowe pominięcie przy orzekaniu tej niekonstytucyjnej regulacji i stosowanie przepisów rozporządzenia regulującego opłaty za czynności adwokackie realizowane z wyboru (zob. postanowienie SN z dnia 13 grudnia 2023 r., sygn. I KZP 5/23). Finalnie skutkowało to zasądzeniem na rzecz obrońców z urzędu kwoty ustanowionej w rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Przy czym kwota ta nie mogła być „podwyższana” w sensie dosłownym o podatek VAT (§ 4 ust. 3

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu), gdyż implikowałoby to kolejną dysproporcję tym razem na niekorzyść adwokatów z wyboru, będących także płatnikami powyższego podatku w sytuacji, w której rozporządzenie o ponoszeniu kosztów obrony z wyboru nie zawiera odpowiednika powyższej regulacji (zob. np. postanowienie SN z dnia 24 stycznia 2024 r., V KO 9/20).

Analizując zaistniałe w niniejszej sprawie okoliczności rozstrzygnięcie uzupełniające o kosztach reprezentacji z urzędu skazanej w postępowaniu kasacyjnym określić należało przez analogię do przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie. Przy czym postanowieniem z dnia 25 maja 2023 r. zasądzona została na rzecz adw. M. O. z tytułu sporządzenia i wniesienia kasacji z urzędu kwota 738 zł, obejmująca podatek VAT, wobec czego uzupełnieniem powyższego wynagrodzenia do wysokości określonej w § 11 ust. 2 pkt 4 i ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (1200 zł) winna być kwota 462 zł zawierająca podatek od towarów i usług. Wspomnieć na zakończenie trzeba, że w kwestii wynagrodzenia obowiązuje już wprawdzie nowy akt prawny - rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2024.poz. 763), niemniej jednak nie znajduje on zastosowania do spraw zakończonych (§ 4, 24).

Kierując się powyższą argumentacją orzeczono zatem jak w sentencji.

[PGW]

[ms]